

**UCHWAŁA NR XXVII/229/2020
RADY MIEJSKIEJ W DĄBIU**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dąbie na lata 2021 – 2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.) Rada Miejska w Dąbiu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Dąbie na lata 2021- 2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dąbie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Dąbiu

Wacław Zwoniarkiewicz

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W GMINIE DĄBIE
NA LATA 2021-2026**

I. WSTĘP

Instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Zgodnie z art. 72 Konstytucji Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, nakłada na gminy art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Założeniem Programu jest wspieranie rodzin doznających przemocy, a także ochronę osób i rodzin zagrożonych tymże zjawiskiem. Program uwzględnia założenia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjętego Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 r. oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny przyjętego Uchwałą Nr VI/26/2015 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 25 marca 2015 roku w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dąbie na lata 2015 – 2020, jak również Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021 przyjętego Uchwałą nr XXXVIII/258/2017 Rady Powiatu Kolskiego z dnia 28 września 2017 r.

Głównym celem Programu jest dążenie do ograniczania skali i skutków przemocy domowej i rodzinnej na terenie Gminy Dąbie. Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, skierowanych do sprawców przemocy oraz działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa i służb świadczących fachową pomoc i wsparcie. W programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy. Określono cel strategiczny oraz konkretne zadania Programu. Wskazano źródła finansowania zadań programowych w sposób

umożliwiający ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Niniejszy Program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Przez interdyscyplinarność powinien przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia zjawiska przemocy, a tym samym poprawy kondycji rodzin.

II. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.;
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
4. Ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny;
5. Ustawa z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
6. Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
7. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;
11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.
12. Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 r.
13. Uchwała Nr XXXIX/325/2018 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 29 marca 2018 r.

w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbiu;

14. Uchwała Nr VI/26/2015 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dąbie na lata 2015-2020;

III. PRZEMOC W RODZINIE - PODSTAWY TEORETYCZNE

Przemoc w rodzinie, zwana również przemocą domową, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Z punktu widzenia psychologii przemoc jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób: ofiar, świadków, sprawców.

Przemoc w rodzinie jest to:

- 1) intencjonalne działanie lub zaniechanie działania;
- 2) jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą (jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i w wymiarze tej przewagi oddziałuje na osobę słabszą po to, by zmusić ją do podporządkowania się swoim życzeniom);
- 3) działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej osoby (jedna osoba daje sobie prawo, by uderzyć, obrazić, skrytykować, zabrać coś, nie dać);
- 4) w wyniku powyższej sekwencji zdarzeń osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód: fizycznych i psychicznych.

RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE:

1. Fizyczna – naruszenie nietykalności fizycznej.

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym jego ryzyko, do których należy: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzanie w twarz – tzw. policzek, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów.

2. Psychiczna – naruszenie godności osobistej.

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, do których należą: obrażanie, krytykowanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie.

3. Seksualna – naruszenie intymności.

Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy na stosunek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Zachowania naruszające intymność to: wymuszenie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu.

4. Ekonomiczna – naruszenie własności.

Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym zniszczeniem czyjejś własności, pozbawiania środków do życia lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, zmuszanie do spłacania długów, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto” bez wiedzy/lub zgody partnera.

5. Zaniedbanie- naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Zaniedbanie jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza, np. niedawanie środków na utrzymanie, pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokajania podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka. Zaniedbanie najczęściej dotyka osób starszych, które przejawia się w lekceważeniu, pomijaniu (świadome lub nieświadome) istotnych potrzeb psychosomatycznych, społecznych i materialnych osób starszych, oddzielenia/ ludzi w podeszłym wieku od reszty społeczeństwa, powstrzymywanie się od opieki, która zaspokajałaby fizyczne, medyczne i psychiczne potrzeby osoby starszej.

CYKLE PRZEMOCY W RODZINIE

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy: faza narastania napięcia, faza ostrej przemocy i faza miodowego miesiąca. Cykle te mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle z upływem czasu skracają się fazy miodowego miesiąca, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To, co kiedyś było w fazie miodowego miesiąca przyjemnością, przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

- 1. Faza narastającego napięcia** - w zachowaniu sprawcy pojawia się napięcie, złość, poirytowanie; prowokuje awantury, traci panowanie nad emocjami, sięga po alkohol i inne środki odurzające. Ofiara uspokaja go, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się z wszystkich obowiązków, często przeprosza, doświadcza dolegliwości psychosomatycznych. W wyniku narastania napięcia często sama prowokuje awanturę.
- 2. Faza gwałtownej przemocy** - sprawca staje się gwałtowny, wpada w szal, wyładowuje się dokonując aktów przemocy. Ofiara stara się zrobić wszystko, żeby go uspokoić i ochronić siebie, jest bezradna. Po akcie przemocy jest w szoku, odczuwa wstyd, upokorzenie, przerażenie, staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.
- 3. Faza miodowego miesiąca** - sprawca przemocy przeprosza, okazuje

skruchę, żałuje, obiecuje poprawę, usiłuje tłumaczyć swoje zachowanie, zapewnia, że więcej tego nie zrobi; dba, kupuje kwiaty, prezenty. Ofiara przemocy zaczyna wierzyć w przemianę sprawcy, czuje się kochana, odczuwa bliskość, jest pełna nadziei. Prawdziwym zagrożeniem, jakie niesie ta faza jest fakt, że przemoc w następującym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DĄBIE

Skala przemocy, jej zasięg oraz dolegliwości społeczne decydują o tym, jaki powinien być system przeciwdziałania przemocy domowej. Na terenie Gminy Dąbie podejmowane są działania zapobiegające przemocy i wspierające ofiary przemocy. Problemy społeczne w Gminie Dąbie rozwiązuje przede wszystkim Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu, przy współpracy Sądu, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Kole, Policji, instytucji oświatowych oraz służby zdrowia oraz organizacji pozarządowych. Na rzecz rodziny szerokie działania prowadzi również Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dąbiu oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dąbiu podejmuje działania w ramach procedury „Niebieskiej karty” na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Dąbie wchodzi przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia, oświaty, zawodowi kuratorzy sądowi oraz organizacji pozarządowych. W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracownicy socjalni MOPS w Dąbiu podejmują pracę socjalną z ofiarami przemocy i ich rodzinami, informują o możliwościach pomocy, pomagają w gromadzeniu dokumentacji i tworzeniu pism procesowych, a w razie konieczności poszukują schronienia dla ofiar przemocy. Dane niezbędne do zdiagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Dąbie pochodzą z analizy dokumentacji posiadanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu.

Tabela. 1

OSOBY POKRZYWDZONE W WYNIKU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE DĄBIE
W LATACH 2015 - 2019

Lata	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Małoletni do lat 13	Małoletni od 13 do 18 lat
2015	9	8	1	0	0
2016	9	8	1	0	0
2017	16	15	1	0	0
2018	10	10	0	0	0
2019	9	7	2	0	0

Źródło: Dane własne MOPS w Dąbiu

Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w ciągu ostatnich 53 osoby

w latach 2015-2019.

Tabela. 2

SPRAWCY PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DĄBIE W LATACH 2015-2019

Lata	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Nieletni
2015	9	1	8	0
2016	9	1	8	0
2017	16	1	15	0
2018	10	0	10	0
2019	9	2	7	0

Źródło: Dane własne MOPS w Dąbiu

Tabela. 3

RODZAJE STOSOWANEJ PRZEMOCY W GMINIE DĄBIE W LATACH 2015-2019

Lata	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc fizyczna i psychiczna	Przemoc fizyczna, psychiczna i seksualna	Przemoc ekonomiczna	Przemoc - zaniedbanie
2015	0	0	9	0	0	0
2016	0	0	9	0	0	0
2017	0	0	16	0	0	0

2018	0	0	10	0	0	0
2019	0	0	9	0	0	0

Źródło: Dane własne MOPS w Dąbiu

Dla porównania informacja statystyczna z lat 2015-2019 dotycząca ilości zakładania formularzy Niebieska Karta przez przedstawicieli podmiotów do tego uprawnionych.

Tabela. 4

L.p.	Instytucje i podmioty uprawnione do zakładania formularzy „Niebieska Karta”	Ilość założonych formularzy „Niebieska Karta”				
		2015 rok	2016rok	2017 rok	2018rok	2019 rok
1.	Policja	6	6	11	7	10
2.	Pomoc Społeczna	0	0	0	1	0
3.	Oświata- pedagog, psycholog	0	0	0	0	0
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0	0
5.	Służba Zdrowia	0	0	0	0	0
Razem		6	6	11	8	10

Źródło: Dane własne MOPS w Dąbiu

Z danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Dąbie w 2015r. przez Policję założonych zostało 6 Niebieskich Kart - A, przez pracowników pomocy społecznej - 0 Niebieskie Karty - A. W 2017 r. funkcjonariusze Policji założyli 11 Niebieskich Kart - A, pomoc społeczna 0, pracownicy oświaty 0. W 2016 r. przemoc fizyczna i psychiczna wystąpiła w 9 przypadkach. W 2018 r. przemoc fizyczna i psychiczna wystąpiła w 10 przypadkach. W latach 2015-2019 wśród osób poszkodowanych zdecydowanie przeważały kobiety. Biorąc pod uwagę liczbę

założonych Niebieskich Kart w latach 2015-2019 stwierdzić należy, że zjawisko przemocy w rodzinie utrzymuje się na podobnym poziomie. Przemoc w rodzinie nadal jest problemem wstydliwym, niechętnie ujawnianym, mimo to coraz więcej osób decyduje się na poszukiwanie pomocy u przedstawicieli instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem temu zjawisku.

V. DIAGNOZA ZASOBÓW INSTYTUCJONALNYCH

Gmina Dąbie nie posiada zasobów instytucjonalnych, które w swoich kompetencjach są wystarczające do zabezpieczenia wszystkich potrzeb społecznych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Istnieje, zatem konieczność współpracy ze specjalistycznymi instytucjami powiatowymi, jak również organizacjami pozarządowymi zajmującymi się tematyką przemocy w rodzinie.

W gminie Dąbie i powiecie kolskim funkcjonują następujące instytucje zajmujące się zapobieganiem i zwalczaniem przemocy w rodzinie:

1. Starostwo Powiatowe w Kole;
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kole;
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu;
4. Zespół Interdyscyplinarny w Dąbiu;
5. Komenda Powiatowa Policji w Kole;
6. Posterunek Policji w Dąbiu;
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbiu;
8. Sąd Rejonowy w Kole;
9. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kole;
10. Prokuratura Rejonowa w Kole;
11. NZOZ Przychodnia Lekarska AGAMED Dąbie;
12. NZOZ RODZINA Ośrodek Pielęgniarski w Dąbiu;
13. NZOZ Przychodnia Lekarska "ESCU LAP" w Chełmnie;
14. Przychodnia Rodzinna i Specjalistyczna „Kaczmarekmed” w Dąbiu;
15. Świetlica Socjoterapeutyczna w Dąbiu;
16. Placówki Oświatowe Gminy Dąbie;
17. Fundacja „Dąbie Naszych Marzeń”;
18. inne instytucje i organizacje społeczne działające w obszarze przeciwdziałania

przemocy w rodzinie.

VI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

1) ZGŁOSZENIE PROBLEMU PRZEMOCY

- a) informacja od osoby doznającej przemocy, osoby trzeciej, przedstawiciela instytucji;
- b) przyjęcie zgłoszenia i podjęcie natychmiastowego działania;
- c) przekazanie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc;
- d) przekazanie informacji, że wszystkie podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa i udzieleniu pomocy;
- e) informacja o konieczności powiadomienia innych instytucji w celu zapewnienia kompleksowej pomocy.

2) PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ŚRODOWISKU

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę "Niebieskiej Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje poprzez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

3) PROCEDURA NIEBIESKIE KARTY

1. Procedura "Niebieskiej Karty" stosowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. Nr 209, poz. 1245). Wzory formularzy "Niebieska Karta" wypełniane są przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę.

2. Procedura:

2.1. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta A" przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

2.2. Przy wszczęciu procedury następuje podjęcie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

2.3. Przekazanie formularza "Niebieska Karta B" osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

2.4. Przekazanie wypełnionego formularza "Niebieska Karta A" do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie do 7 dni od dnia wszczęcia procedury.

2.5. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie później niż w terminie do 3 dni od dnia otrzymania formularza zobowiązany jest do przekazania go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

2.6. Na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej następuje wypełnienie formularzy "Niebieska Karta C" i "Niebieska Karta D".

2.7. Do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej należy:

- udzielanie pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań,
- zaproszenie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- opracowanie indywidualnego planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych,
- rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań.

2.8. Do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej podejmowanych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie należy w szczególności:

- diagnozowanie sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,
- przekazanie informacji o konsekwencjach popełnianych czynów,
- motywowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych,
- przeprowadzenie rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków,

-przekazanie informacji o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

2.9. Zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

4) POWIADOMIENIE POLICJI LUB PROKURATURY

Na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osoby, które w związku wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora oraz osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na podstawie art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz podjąć czynności w celu niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

5) PROCEDURA POSTĘPOWANIA PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI ODEBRANIA DZIECKA Z RODZINY W RAZIE BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA ŻYCIA LUB ZDROWIA DZIECKA W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ W RODZINIE

Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je w pierwszej kolejności u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, w drugiej kolejności w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej. Decyzję, o której mowa pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

6) ZATRZYMANIE SPRAWCY PRZEMOCY DOMOWEJ

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o Policji Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo zatrzymania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia. Na podstawie art. 244 § 1 Kodeksu postępowania karnego Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa, bądź też nie można ustalić jej tożsamości.

7) POWIADOMIENIE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W przypadku uzależnienia od alkoholu osoby stosującej przemoc.

8) DZIAŁANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DĄBIE

Zespół interdyscyplinarny to zespół strategiczny, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy,
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Prace w grupach roboczych prowadzone są w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- a) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach

wystąpienia przemocy w rodzinie,

- b) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- c) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodziny, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

9) MONITORING SYTUACJI W RODZINIE

- a) weryfikacja i aktualizowanie planu pomocy,
- b) kontynuacja wsparcia dostosowanego do potrzeb,
- c) uzyskanie informacji o osobie stosującej przemoc,
- d) kontynuacja wspólnych wizyt w celu wzmocnienia przekonania sprawcy o pozostawaniu pod nadzorem.

10) ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ W SYTUACJI USTANIA PRZEMOCY

VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Prognozowane efekty:

- 1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2. Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- 3. Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
- 4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- 5. Profesjonalizm pomocy w obszarze przemocy w rodzinie.

Beneficjenci programu:

- a) rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy,
- b) rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
- c) przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
- d) mieszkańcy gminy Dąbie.

Realizatorzy programu:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu.
2. Urząd Miejski w Dąbiu.
3. Posterunek Policji w Dąbiu.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbiu.
5. Sąd Rejonowy w Kole.
6. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kole.
7. Prokuratura Rejonowa w Kole.
8. Placówki Oświatowe.
9. Placówki Ochrony Zdrowia.
10. inne instytucje i organizacje społeczne działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Miejsce i czas realizacji: Gmina Dąbie w latach 2021-2026

VIII. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Celem głównym programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Dąbie poprzez zbudowanie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemocy.
2. Budowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.
4. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
5. Diagnozowanie i monitorowanie problemów przemocy domowej na terenie Gminy.

6. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
Edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemocy.	1) Rozpowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych w instytucjach użyteczności publicznej na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków. 2) Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie. 3) Udzielania indywidualnych porad.	Zespół Interdyscyplinarny, MOPS w Dąbiu, GKRPA, Świetlice Socjoterapeutyczne.	2021-2026
Budowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1) Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na kolejne lata oraz systematyczne prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu. 2) Utworzenie Punktu Konsultacyjnego pomocy prawnej i psychologicznej dla osób doznających przemocy w rodzinie zatrudnienie psychologa i prawnika). 3) Stosowanie procedury "Niebieskiej Karty", podejmowanie interwencji w środowisku przez pracowników socjalnych, policję, kuratorów.	Zespół Interdyscyplinarny, MOPS w Dąbiu, Posterunek Policji w Dąbiu.	2021-2026
Profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w	1) Poradnictwo w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. 2) Współpraca z Ośrodkami	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, MOPS w Dąbiu, Posterunek Policji w	2021-2026

przemoc w rodzinie.	Interwencji Kryzysowej w zakresie szybkiej, doraźnej pomocy w sytuacji kryzysowej, zabezpieczania noclegu w nagłych sytuacjach kryzysowych. 3) Prowadzenie monitoringu przemocy w rodzinie przez dzielnicowych.	Dąbiu.	
Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	1) Kierowanie na dostępne formy dokształcania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu przemocy w rodzinie. 2) Uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w konferencjach, seminariach, warsztatach na temat problematyki przemocy.	Pracodawcy członków Zespołu Interdyscyplinarnego, MOPS w Dąbiu, Posterunek Policji w Dąbiu	2021-2026
Diagnozowanie i monitorowanie problemów przemocy domowej na terenie Gminy.	1) Zbudowanie bazy danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i jej aktualizacja. 2) Monitorowanie zjawiska przemocy domowej w gminie Dąbie. 3) Badanie zasobów, potrzeb oraz skuteczności działań podejmowanych w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy domowej.	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, MOPS w Dąbiu, Posterunek Policji w Dąbiu.	2021-2026
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	1) Kierowanie zawiadomień do Policji lub Prokuratury o popełnieniu przestępstwa przemocy w rodzinie. 2) Upowszechnianie informacji o konsekwencjach stosowania przemocy. 3) Kierowanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań w celu powstrzymania się sprawcy przemocy od nadużywania	Przedstawiciele instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie (MOPS w Dąbiu, Posterunek Policji w Dąbiu, przedstawiciele oświaty oraz służby zdrowia).	2021-2026

	alkoholu. 4) Kierowanie wniosków do Sądu o wgląd w sytuację dziecka. 5) Współpraca z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kole.		
--	--	--	--

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dąbie na lata 2021r. - 2026r. finansowane będą z następujących źródeł:

1. środki finansowe z budżetu Gminy Dąbie.
2. środki finansowe pochodzące z budżetu państwa.
3. środki finansowe pochodzące z programów grantowych i innych środków zewnętrznych.

X. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

1. Monitoring Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dąbie na lata 2021 r. – 2026 r. stanowi strategię działania na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, realizowaną przez wszystkie instytucje i organizacje zobowiązane do podejmowania działań w tym zakresie na terenie Gminy Dąbie i powiatu kolskiego. Program będzie zarządzany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu. Monitoring programu będzie prowadzony corocznie w celu sprawdzenia, czy zadania ujęte w programie są realizowane zgodnie z planem. Raport z monitoringu programu będzie sporządzony przez MOPS w Dąbiu w terminie do dnia 31 marca każdego roku w formie sprawozdania przedstawianego Radzie Miejskiej w Dąbiu.

2. Ewaluacja Programu

W celu zbadania skuteczności Program będzie podlegał ewaluacji - w trakcie realizacji i po jego zakończeniu.

Ewaluacja Programu uwzględnia:

- 1) diagnozę problemów społecznych w Gminie - systematycznie prowadzony monitoring,
- 1) ocenę stopnia realizacji celów operacyjnych zawartych w Programie,
- 2) ocenę stopnia realizacji poszczególnych zadań zawartych w Programie,
- 3) ocenę efektów podejmowanych działań.

Wskaźnikami ewaluacji są:

- 1) liczba rodzin uwięzionych w przemoc,
- 2) liczba przeszkolonych pracowników zajmujących się problemem przemocy,
- 3) liczba Niebieskich Kart,
- 4) liczba zgłoszeń o popełnieniu przestępstwa w związku z przemocą,
- 5) liczba przygotowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących przemocy,
- 6) liczba udzielonych porad prawnych, psychologicznych,
- 7) liczba instytucji i organizacji działających w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy,
- 8) liczba zarejestrowanych postępowań karnych dotyczących przemocy z terenu Gminy Dąbie.

Ewaluacja pozwoli na:

- 1) rozwijanie różnorodnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Dąbie,
- 2) zwiększenie skuteczności działań z zakresu pomocy społecznej,
- 3) zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) wskazanie dalszych kierunków rozwoju systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Ewaluację programu prowadzić będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu przy współpracy z pozostałymi realizatorami programu.

XI. PODSUMOWANIE

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkami są bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym oraz poważne i długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, a będące konsekwencjami przemocy doświadczanej w dzieciństwie. Przemoc domowa jest poważnym problemem społecznym. Niezwalczana przemoc niszczy system rodzinny, niesie za sobą ryzyko dziedziczenia zachowań przemocowych.

Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania problemów rodziny uwięzionej w przemoc.

Osiągnięciu zamierzonych celów pomoże włączenie się aktywnie instytucji, placówek i organizacji, które w zakresie swoich działań mają wspierać rodziny doświadczające przemocy. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie dysfunkcji społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodzin uwięzionych w przemoc.